

BÖRJA FÖRSTÅ KÄLLKRITIK | ÅK F-3

Vad är en källa?

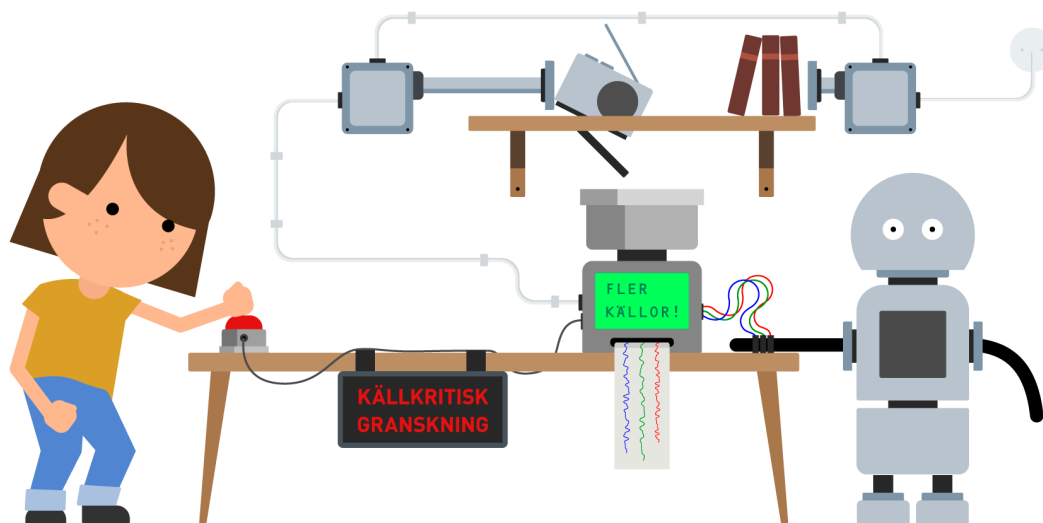
Lektionen handlar om betydelsen av att ha ett källkritiskt förhållningssätt.

LEKTIONSDEL 1

Titta på bilden

Titta på bilden och samtala tillsammans med en kompis om vad du ser. Svara på frågorna - ni kan ha olika svar.

Vad är en källa?

- Vad föreställer bilden?
- Vad tror du att personen på bilden gör?
- Vad är en källa?
- Vilka olika källor ser du på bilden?
- Vad tror du att roboten gör?
- Vilka fler källor skulle du vilja se på hyllan?
- Vad tror du att personen på bilden ska använda informationen i källorna till?
- Vad betyder det som står på skylten - "Källkritisk granskning"?

LEKTIONSDEL 2

Sammanfatta

Berätta för de andra paren vad ni har pratat om. Sammanfatta genom att svara på frågan.

- Varför är det bra att granska eller undersöka sina källor, göra en källkritisk granskning, innan man använder dem?
-

Lärarinstruktioner

Lektionens syfte

Syftet med lektionen är att visa hur källkritisk tänkande används för att värdera och bearbeta källor

Förberedelser

Uppmuntra eleverna att använda orden sant, falskt, information, fakta, åsikt, fantasi, påhitt, kontrollera samt granska under samtalet. Använd frågorna som stöd om eleverna inte kommer igång på egen hand. Låt samtalet handla om det eleverna ser och uppfattar i bilden. Syftet är att väcka deras uppmärksamhet kring att det finns olika slags källor och den som producerar eller skapar något nytt ofta använder många olika källor.

Skriv ut bilden så att eleverna får en bild per par.

Genomförande

Låt eleverna arbeta med bilden och använda frågorna som stöd i samtalet om källkritiskt tänkande och ett kritiskt förhållningssätt. Inledningsvis kan det handla om att identifiera de olika källor som finns i bilden och fundera kring vad det är som leds in i maskinen och vad det är som kommer ut ur den.

Se läroplanskoppling

Förskolan

Genom undervisningen i förskoleklassen ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- pröva och utveckla idéer, lösa problem och omsätta idéerna i handling,
- utforska och beskriva företeelser och samband i natur, teknik och samhälle,

Centralt innehåll i förskoleklassen

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor och framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden som är bekanta för eleverna, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Digitala verktyg och medier för kommunikation.
- Säker och ansvarsfull kommunikation, även i digitala sammanhang.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.

Skapande och estetiska uttrycksformer

- Tolka och samtala om innehåll och budskap i olika estetiska uttryck.

Natur, teknik och samhälle

- Barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, rättvisa och könsroller.

Fritidshemmet

Centralt innehåll i fritidshemmet

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Samtala om olika typer av texter.
- Digitala verktyg och medier för kommunikation.
- Säker och ansvarsfull kommunikation, även i digitala sammanhang.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.

Natur och samhälle

- Normer och regler i elevernas vardag, till exempel i lekar och spel, och varför regler kan behövas.
- Etnicitet, könsroller, kroppsideal och konsumtion samt kritisk granskning av hur dessa företeelser framställs i medier och populärkultur.
- Barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Bild

Bilder har stor betydelse för människors sätt att tänka, lära och uppleva sig själva och omvärlden. Vi omges ständigt av bilder som informerar, övertalar, underhåller och ger oss estetiska och känslomässiga upplevelser. Kunskaper om bilder och bildkommunikation är betydelsefulla för att kunna uttrycka egna åsikter och delta aktivt i samhällslivet.

Syfte

Undervisningen i ämnet bild ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur bilder skapas och tolkas. Genom undervisningen ska eleverna få erfarenheter av visuell kultur i form av film, fotografi, design, konst, arkitektur och miljöer.

Undervisningen ska också ge eleverna möjligheter att diskutera och kritiskt granska olika bildbudskap och bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om bilder i olika kulturer, både i nutid och historiskt.

Undervisningen i ämnet bild ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- förmåga att analysera samtida och historiska bilders innehåll, uttryck och funktioner.

Centralt innehåll i ämnet bild (åk 1-3)

Bildframställning

- Etiska frågor som kan uppstå vid framställning och användning av bilder i olika sammanhang.

Bildanalys

- Samtida och historiska bilder och vad bilderna berättar, till exempel dokumentära bilder och konstbilder.
- Bilder ur elevernas visuella kulturer som gestaltar normer och stereotyper.

svenska

Centralt innehåll i ämnet svenska (åk 1-3)

Språkbruk

- Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på kroppsspråk, tonfall och ords nyanser. Språkbruk samt möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier.

Informationssökning och källkritik

- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet.
- Hur texters avsändare påverkar innehållet.

Samhällskunskap

Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. I dag står människor i olika delar av världen inför både möjligheter och problem kopplade till globalisering, interkulturella relationer och digitalisering. Kunskaper om samhället ger oss verktyg så att vi kan orientera oss i en komplex värld, ta ansvar för vårt handlande och främja hållbar utveckling.

Syfte

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv samt möjlighet att utveckla förståelse för hur olika intressen och åsikter uppstår och kommer till uttryck. Eleverna ska också ges verktyg att kritiskt granska hur olika aktörer försöker påverka samhällsutvecklingen genom information, ståndpunkter och argument i olika sammanhang och källor. Genom undervisningen ska eleverna vidare ges möjlighet att uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla
- förmåga att analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv och kritiskt granska hur de framställs i olika källor,

Kul att ni är klara!

Hoppas det var en bra och lärorik lektion. Det finns många andra att göra! Gå till .